

BS USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

<http://libruniv.usarb.md>

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat *Alec Russo*
Biblioteca Științifică

Bazele Culturii Informației

curs universitar

Tema 4

Genuri de documente.

Metode de identificare bibliografică a documentelor

Stimați studenți, sincere felicitări cu prilejul integrării în comunitatea universitară, precum și a utilizatorilor Bibliotecii noastre.

În Biblioteca Universității a început promovarea cursului **Bazele Culturii Informației**, care este inclus în planul de studiu conform Hotărârii nr.1/9 din 8.11.2002 a Colegiului Ministerului Educației din Republica Moldova și în urma deciziei Senatului Universității din 14.05.2003, prin ordinul Rectorului nr. 05-659 din 18.12.2003 *Formarea culturii informaționale a studenților și informatizarea procesului de învățământ în universitate*, precum și prin *Ordinul nr. 05-596 din 26.10.2012*.

În conformitate cu Planul – cadru pentru studii superioare (ordinul ME nr. 455 din 03 iunie 2011), punctul 37, în planurile de învățământ la toate specialitățile, la anul I de studii se include disciplina obligatorie Bazele Culturii Informației ca component de formare a abilităților și competențelor generale, (cod G), în volum de 30 de ore (1 credit) și evaluată prin calificativul admis/respins. Responsabilă de promovarea acestei discipline este Biblioteca Științifică a Universității.

*Disciplina este inclusă în toate planurile de învățământ în volum de 30 ore (la învățământul cu frecvență la zi – **10 ore de contact direct** și 20 de ore pentru lucrul individual: la învățământul cu frecvență redusă – **6 ore de contact direct** și 24 ore pentru lucrul individual):*

Responsabili de promovarea disciplinei sînt bibliotecarii desemnați de către directoarea Bibliotecii, Elena Harconița, coordonator este desemnată Ludmila Răileanu, șef Centru Cultura Informației,

Prodecanii facultăților vor forma grupe a cite 25-30 de studenți (atît la secția cu frecvență la zi, cît și cu frecvență redusă) și vor include în orarul facultăților disciplina nominalizată, de comun acord cu Biblioteca Științifică, în perioada 01 octombrie - 24 decembrie, anual.

Orele de cultură a informației (se promovează de bibliotecari universității bălțene din anul **1966**) vizează pregătirea viitorilor specialiști pentru utilizarea eficientă a informației, oferă studenților un suport teoretic și practic necesar pentru orientarea în sistemele informaționale locale/naționale/globale, în fluxul informațional modern, în modul de aplicare a tehnicilor muncii intelectuale.

În cadrul cursului bibliotecarii – asistenți universitari Vă vor învăța cum să Vă orientați în spațiile informaționale locale și globale, să accesați Internetul, bazele de date în sprijinul procesului de studiu, să obțineți deprinderi de cercetare bibliografică utilizînd instrumentele științifice informaționale: cataloage electronice, baze de date, pagini Web, documente secundare, terțiare etc.

Cursul este structurat în 5 teme: Cultura informației și componentele ei de bază. Structuri informaționale: servicii, resurse; Internet în biblioteci. Pagini WEB ale instituțiilor informaționale.

Pagina WEB a Bibliotecii Științifice USARB; Instrumente de informare privind resursele informaționale și documentare; Genuri de documente. Metode de identificare bibliografică a documentelor; Aspecte informativ-bibliografice ale studiului științific.

Urmînd acest curs, studentul va cunoaște: noțiunile de bază ale Modulului *Bazele Culturii informației*; structura sistemului instituțiilor informaționale din Republica Moldova și de peste hotare; ofertele informaționale ale Bibliotecii Științifice USARB, instrumentele de informare oferite de biblioteci (fondul de referință, cataloage, baze de date); tipurile și genurile de documente (cărți, seriale, CD); metodele de identificare bibliografică a documentelor (descrierea cărților, articolelor, analelor; etc.; regulile de întocmire a referințelor bibliografice la lucrările științifice și didactice; **va fi capabil:** să acceseze eficient Internetul, elemente de Web 2,0 (bloguri, Wiki, rețele sociale), pagini web ale bibliotecilor, baze de date în sprijinul procesului didactic; să efectueze descrierea bibliografică a articolelor din diverse tipuri de documente; să elaboreze liste bibliografice pentru teze de an, licență, master; să întocmească adnotări, abstracte a documentelor; să identifice sursele de referință din documentele secundare/ terțiare (dicționare, enciclopedii, bibliografii); să efectueze cercetări bibliografice în surse de informare tradiționale/electronice (catalog sistematic, alfabetic); să formuleze corect cererea informațională; **să accepte** principiul instruirii pe parcursul întregii vieți; **să aprecieze** avantajele pe care le oferă informația în Societatea Informației și a Cunoașterii.

Pentru evaluare se acordă cîte două ore pentru fiecare grupă academică, indiferent de forma de studii. Evaluarea finală se realizează imediat după finalizarea cursului printr-un test, cu întrebări din toate temele. Borderourile se prezintă decanatelor facultăților nu mai tîrziu de două zile după evaluare.

Sălile de curs unde veți promova lecțiile sînt: Referințe Bibliografice - parter, Mediateca - etajul 2, Sala de Lectură pentru Cadrele Didactice, etajul 2.

Bibliotecarii au elaborat un șir de lucrări didactice, tutoriale în sprijinul studentului, expuse pe site - **Pagina Utilizatorului** de pe site-ul Bibliotecii.

Întîlnirea preventivă cu bibliotecarul – asistent universitar are loc în Muzeul Bibliotecii, parter, hol. În hol la intrare, pe peretele din stînga, este afișat orarul intern.

Vă dorim mult succes!

Elena Harconița, Directorul Bibliotecii, e-mail: elena.harconita@mail.ru

Competențe prealabile:

- Familiarizarea studenților cu genurile de documente tradiționale și de informare modernă;
- Promovarea standardelor de descriere bibliografică a documentelor în cataloage și bibliografii.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Însușirea cunoștințelor despre genurile de documente tradiționale și moderne;
- Cunoașterea din cele mai marcante momente din istoria cărții universale și naționale;
- Asimilarea informației despre descrierea bibliografică a documentelor;
- Formarea deprinderii de identificare a documentelor în cataloagele Bibliotecii;
- Efectuarea descrierii bibliografice a cărților, a articolelor din cărți, reviste, anale etc.;
- Elaborarea adnotării, referatelor, rezumatelor necesare în munca de cercetare științifică.

Finalitățile cursului:

Studentul va fi capabil:

Să identifice documentele tradiționale, produsele de informare moderne

Să cunoască repere din istoria cărții naționale și universale

Să efectueze descrierea bibliografică a documentelor

Să realizeze descrierea analitică, prelucrarea analitică și sintetică a informației

Metode

Informare teoretică, prezentare, demonstrație, lucru în echipă, activitate practică.

Grup țintă: studenții anului I, studii cu frecvență la zi și cu frecvență redusă; elevii Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”.

Evaluare

Evaluarea inițială, formativă (sarcini practice, exerciții individuale și în grup)

Evaluare sumativă: test

Durată: 2 ore academice

CONȚINUT

Clasificarea documentelor

Documente tradiționale

Produse de informare modernă

Repere din istoria cărții naționale și universale

Descrierea bibliografică a documentelor

Schema descrierii bibliografice

Descriere analitică

Prelucrarea analitică și sintetică a informației

Concepte cheie

Document

Document tradițional

Papirus

Manuscris

Carte

Document electronic

Document pe suport multimedia

Casete audio, Casete video

Diapozitive

Microfilme

Disc de vinil

CD-ROM

DVD

Stick

Descriere bibliografică

Zone de descriere bibliografică

ISBN

ISSN

ISMN

Descriere analitică

Identificare bibliografică

Informare bibliografică

Adnotare

Referat

Rezumat (abstract)

Termenul de „document” (lat. „doco” - a învăța pe cineva) conform definiției dată de M. Regneală este informație înregistrată care poate fi tratată ca o unitate într-un proces documentar, indiferent de caracteristicile și forma ei fizică. Poate fi un text scris sau tipărit, o hartă, o diagramă, o stampă, un desen, o fotografie, un microfilm, un film, o bandă magnetică, un alt produs al unei activități intelectuale.

În bibliotecile contemporane există două categorii clar delimitate de documente:

**documente tradiționale,
documente moderne.**

Documentele tradiționale pot fi divizate în :

**documente tradiționale scrise,
documente tradiționale vizuale**

Documentele moderne se împart în :

**documente moderne vizuale,
documente audiovizuale microformat
documente electronice**

Toate clasificările de bibliotecă au ca punct de plecare două elemente :
**suportul fizic utilizat pentru scris,
tehnicele pentru consultarea documentelor**

Documente tradiționale

În documentele tradiționale textuale informațiile sînt prezentate în mod exclusiv sub formă de texte scrise: **cărți, periodice, culegeri de statistică, fișe, documente administrative, texte de legi, cataloage, documente comerciale, brevete.**

Documente tradiționale non - textuale prezintă informațiile sub alte forme
iconografice sau grafice : imagini, planuri, grafice, scheme, afișe, tablouri, fotografii, diapozitive

sonore : discuri, înregistrări magnetice, CD, DVD

audio-vizuale : filme, benzi și casete video, CD, DVD

de natură materială : obiecte, eșantioane, machete, opere și monumente, opere în alfabetul braille, jocuri pedagogice

heteroclite : cărțile cu disc : ansamblurile pedagogice

magnetice folosite în **informatică** : programele care permit diferența lucrărilor de calcul, trierea, gestiunea fișierelor.

Cartea este concretizarea materială a unei lucrări cu ajutorul tiparului sau al unui procedeu de multiplicare pe file de dimensiuni egale, protejate de o copertă, cu un conținut unitar și servind ca mijloc de informare cu valențe educative.

Cartea este documentul neperiodic produs în mai multe exemplare care conține cel puțin 49 de pagini în afara copertilor și constituie o unitate bibliografică.

Documente audiovizuale

1. Orice document-text, orice document-imagine, orice document-sunet a cărui consultare sau utilizare se face prin intermediul unui echipament.
2. Înregistrări vizuale și înregistrări sonore indiferent de suport sau procedeul tehnic utilizat pentru realizare.

În această categorie sînt incluse:

documente sonore (discuri, benzi magnetice, casete, discuri compact audio, CD, DVD),

documente vizuale (diafilme, microformate, diapozitive transparente, casetă, CD, DVD)

documente audio-vizuale combinate (Document în care sunetul și/sau imaginile predomină și care necesită utilizarea unui echipament special pentru a fi văzut și/sau auzit)

Documente electronice - termen generic pentru desemnarea documentelor pe suport informatic sînt publicații fără un suport propriu fizic, ele existînd doar sub formă logică - gînduri într-un creier electronic.

O **carte electronică** este varianta electronică a unei cărți tipărite, care poate fi citită pe calculator, laptop, pe dispozitive portabile de lectură, pe dispozitive gen Palm/PDA, pe ecranul telefonului mobil sau terminale Internet.

După standardul „SM ISO 2789:2009 Informare și documentare. Statistici internaționale de bibliotecă (ISO 2789:2006, IDT)” :

Cartea electronică - este document electronic licențiat sau nu, unde textul ocupă un loc preponderent și care poate fi considerat ca echivalent al cărții tipărite (monografie). Utilizarea cărților-e este în multe cazuri dependentă de un dispozitiv anume și/sau un limbaj special de citire sau vizionare.

Document multimedia - document care combină diferite moduri de prezentare a informației : text, grafice, fotografii, video, audio, pentru utilizare interactivă ori în format numeric.

Documente electronice: diapozitivele, microformat (filmul, care conține microimagini), casetă audio, video.

Discuri magnetice: **CD** (compact-discul), **CD-ROM** (disc compact pentru stocarea datelor), **DVD** - categorie de suport pentru stocare optică, cu dimensiuni similare unui disc compact, dar cu o capacitate de stocare mult mai mare.

Repere din istoria cărții naționale și universale

Cărțile nu s-au născut odată cu scrisul, ci o dată cu dorința de a face ca un text să fie citit de cât mai multă lume. Vechimea și locul de naștere al cărții nu pot fi stabilite decât aproximativ.

Vreme îndelungată, cartea a existat sub formă de manuscris, materialele fiind: coaja de copac, frunze de palmier, tăblițe de lut sau de lemn etc.

În anul 3000 (î. d. Cr.) a început să se producă papirusul;

În sec. 4 e.n.(197-156 î. d. Cr.) - pergamentul, care a durat mai mult de un mileniu.

Pe hîrtie au scris mai întîi chinezii, descoperitorul fiind Țai-Lun din provincia Hunan.

În 1450 Johann Gutenberg (Germania) a turnat literele mobile dintr-un aliaj de plumb, un mecanism complex folosit pentru imprimare.

Cel mai vechi scris în limba română care s-a păstrat pînă în zilele noastre - „Scrisoarea lui Neacșu de la Cîmpulung, trimisă în anul 1521 jupînului Haneș Begner”. **Prima carte tipărită în tipografia eparhială din Chișinău a fost „Liturghia” de la 1815.**

Descrierea bibliografică a documentelor

Identificarea documentelor dintr-o bibliotecă este un proces important. Fiecare publicație trebuie să fie prezentată în așa fel ca utilizatorul s-o identifice fără mari dificultăți. Prelucrarea documentelor este o activitate specific intelectuală ce constă din identificarea unică a unui document prin **autori, titlu, ediție, date de apariție, colecții, caracteristicile cantitative**.

Descrierea bibliografică cuprinde un ansamblu de date despre un document sau altul. Pe plan internațional se face conform unor reguli standartizate (ISBD - International Standard Bibliographic Description), în Moldova standardul „**GOST 7.1-2003 Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică. Cerințe generale și reguli de alcătuire**” și cuprinde 8 zone de elemente bibliografice obligatorii și facultative cu punctuația obligatorie care precedă sau încadrează:

Zona titlului și a mențiunii de responsabilitate : = [] / ;

Zona ediției . – =

Zona datelor specifice anumitor categorii de documente . -

Zona datelor de publicare, difuzare . - ; , :

Zona descrierilor fizice . - : ; +

Zona seriei . – (= : - ;

Zona notelor . –

Zona numărului standard, modalități de procurare . - :

Schema descrierii bibliografice

Titlul propriu zis [Desemnarea materialului] = Titlul paralel : informații referitoare la titlu / mențiuni de responsabilitate prima mențiune ; a doua mențiune și următoarele. - Mențiunea de ediție / mențiuni de responsabilitate referitoare la ediție. - Mențiunea datelor specifice (tipul publicației). - Locul de publicare ; Al doilea loc de publicare și următoarele : Editura, data publicării (Tipografia). - Cantitatea : alte detalii fizice ; formatul + materialul însoțitor. - (Titlul seriei = Titlul paralel al seriei : informații referitoare la titlul seriei / mențiuni de responsabilitate asupra seriei, numerotarea în cadrul seriei) . - Note . - ISBN : preț.

Elementele descrierii bibliografice se împart în :

Obligatorii - conţin date bibliografice de identificare a documentului.

Facultative - conţin date bibliografice complementare despre document.

În descriere pot fi prezente numai elemente obligatorii ori ambele elemente. Regulile de completare a zonelor cu elementele bibliografice se efectuează cu stricteţe, respectînd punctuaţia obligatorie pe întreaga descriere indiferent de purtătorul de informaţie. Pentru documentele specifice ca **AV, hărţi, partituri, resurse electronice** este prevăzută

Zona datelor specifice, în care se înscriu datele caracteristice acestor documente. Elementele/datele bibliografice în descriere se redau aşa cum sînt prezentate în document. Informaţia suplimentară/incompletă se selectează din analiza minuţioasă a documentului, punctuaţia pentru aceste gen de informaţie se ia în paranteze pătrate [].

Sursa de bază se consideră totuși **Foaia de titlu** pentru monografiile/seriale, iar pentru resursele electronice - titlul ecranului, etichetele.

Limba descrierii, de regulă, corespunde limbii în care se prezintă documentul.

Abrevierea. Pentru ca o descriere să conțină o informație mai compactă se poate folosi abrevierea unor cuvinte și îmbinări de cuvinte, dar cu condiția că sensul nu se va pierde. Forma unică de abreviere se utilizează în cazuri aparte și se redă în limba rusă sau în grafie latină după standardul „ГОСТ ИСО 832 - Межгосударственный стандарт. Библиографическое описание и ссылки. Правила сокращения слов и словосочетаний на иностранных языках” cum ar fi :

rus		lat.
И другие (et alii)	и др.	[et al.]
И так далее (et cetera)	и.т.д.	[etc.]
То есть (id est)	т.е.	[i.e.]
Без издателя (sine nomine)	б.и.	[S.n.]
Без места (sine loco)	б.м.	[S.l.]
Разд. пагинация (pagina varia)	разд.паг.	[pag.var.]

Notă: În alte cazuri /necesități aceste abrevieri se traduc în alte limbi.

Simbolul și alte semne care nu-și pot găsi transpunerea în cuvinte/cifre se înlocuiesc cu echivalentul în formă de litere/cifre în paranteze drepte [].

Numerele se redau așa cum sînt pe foaia de titlu. Cifre romane/arabe sau în cuvinte, atunci cînd în aceste cifre sînt numerotate *acte normative, clase/cursurile de învățămînt, numere de case / instrumente, voci, ediții în volume, seriale.*

Majusculele la construirea unei descrieri bibliografice se respectă normele ortografice contemporane. Excepție se face pentru documentele vechi din sec. XVI-XVIII. Cu majuscule începe primul cuvînt din orice zonă a descrierii, celelalte elemente se înregistrează cu minuscule (mici). Se păsrează majuscula pentru denumirea instituțiilor și a numelor proprii. Informația care ne însuflă neîncredere se include în paranteze drepte [].

ISBN (International Standard Book Number) - cod internațional al cărților definit prin ISO 2108 Agenția Internațională ISBN cu centrul la Londra (mai mult de 30 de ani sediul a fost la Berlin) (funcționează din 1965, în Moldova din 1994) controlează toate centrele naționale. Este format din 13 cifre grupate în 5 segmente:

978 - prefix - indicativul pentru identificarea producției editoriale de carte la nivel internațional;

9975 - codul de țară;

72 - codul de editură;

214 - numărul de ordine (pentru editor);

2 - cifra de control, care permite verificarea validității codului ISBN.

ISSN (International Standard Serial Number) - cod internațional de indentificare a publicațiilor seriale definite prin ISO 3297

ISMN (International Standard Music Number) se atribuie publicațiilor muzicale tipărite.

CIP (Catalogarea înaintea Publicării) constituie o descriere bibliografică standardizată a publicației. Se expune pe versoul foii de titlu și se elaborează de Agenția națională ISBN, ISSN, ISMN.

MOSTRE:

Monografii

1 autor

Macovescu, George

Vîrstele timpului **[Text]** / George Macovescu. - București : Ed. Cartea românească, 1971. - 365 p. : il.

Sîrbu, Ion D.

De ce plînge mama? **[Text]** : **Roman pentru copii și părinți**
/ Ion D. Sîrbu. - Craiova : Ed. Scrisul românesc, 1994. - 160 p.
ISBN 973-38-0120-8 : 3.00

2 autori

Pașa, Florin

Cadrul juridic și organizatoric al asistenței sociale în România [Text] / **Florin Pașa, Luminița-Mihaela Pașa.** - Iași : Ed. Polirom, 2003. - 175 p.
ISBN 973-681-203-0: 50.00.

Damian, Liviu

Saltul din efemer [Text] / Liviu Damian, Florin Pașa. - **Ed. a 2-a.** - **București : Ed. Litera Int. ; Ch. : Litera Int., 2004 (Tip. „Universul”).** - 299 p. : fotogr. - (Biblioteca școlarului / coord. A. Vidrașcu, D.Vidrașcu ; 507).
ISBN 973-675-216-X ; ISBN 9975-74-824-4: 46.00.

3 autori

Galben-Panciuc, Zinaida

Științe : Caietul elevului cl. a 2-a / **Zinaida**

Galben-Panciuc, Stela Diaconu, Ion Botgros. -

Ch. : Prut Intern., 1999. - 64 p. : il.

ISBN 9975-69-081-5 : 12.00.

4 autori

S.O.S.! Natura în pericol! / **Nelly Goreaceva, Alina Buga, Viorica Gladchi, Elena Bunduchi** ; sub red. Gh. Duca. - Ch. : [S.n.], 2002
(Tip. „Reclama”). - 29 p. - (Biblioteca Ecologică „Terra Nostra”)
7. 00.

mai mulți de 4 autori

Totul despre Visual FoxPro 6 / **Manachem Bazian, Jim Booth, Jeb Long [et al.]** ; trad. de F .Bădescu, O. Bădescu. - București : Teora, 2001. - 832 p. - (Calculatoare personale ; 385). - Ind. : p. 763-832
ISBN 973-20-0507-6 : 340.00.

titlu

Mic dicționar enciclopedic / coord. A.
Stănciulescu. - București : **Ed. Enciclopedică ;**
Ed. Univers Encicl., 2005. - 1501 p. : il.
ISBN 973-673-074-7: 520.00.

conferințe

Biblioteca contemporană în proces de înnoire și modernizare, conf. șt. (2003 ; Bălți).

Biblioteca contemporană în proces de înnoire și modernizare : Materialele sesiunii de comunicări, 15 oct. 2003. Activitatea șt. a bibliotecarilor în an. 2003 / coord. E. Harconița. - Bălți, 2003. - 100 p. : il.

Antetit. : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Bibl. Șt.
22.00.

Descriere pe niveluri

un singur nivel

Gogoneață, Constantin

Microeconomie / Constantin Gogoneață, Basarab

Gogoneață. - București : Ed. Economică, 1999. -

ISBN 973-590-247-8

Vol.1 . - 1999. - 286 p. - ISBN 973-590-248-6 :
37.54.

mai multe nivele

Micul dicționar academic : În 4 vol. / Acad. Română, Inst. De Lingvistică „Iorgu Iordan” ; cuv. înainte de Eugen Simion ; pref. de Marius Sala. - București : Univers Encicl., 2001. - Vol.1-4.

Vol.1 : Literele A-C. - 2001. - 776 p. - ISBN 973-8240-69-7 : 120.00.

Vol.2 : Literele D-H. - 2002. - 673 p. - ISBN 973-637-000-3 : 120.00.

Vol.3 : Literele I-Pr. - 2003. - 1248 p. - ISBN 973-637-034-8 : 150.00.

Vol.4 : Literele Pr-Z. - 2003. - 1407 p. - ISBN 973-637-036-4 : 150.00.

Regina cărţii în Nord...**[Resursă electronică]**
/ Univ. de Stat „A. Russo” ; alcăt. E.Harconiţa ;
camerman A.Semionică ; tehnored. : I.Pogrebneac,
I.Tamco. - Bălţi, 2005. - 1 CD în cutie plastică

În conţ. : Regina cărţii în Nord.../ E.Harconiţa ;
Colecţia de Carte rară / N. Lunic ; Arta Cărţii / L.
Roşca, L. Melnic

ISBN 9975-51-000-0 : 35.00.

Eminescu [**Casetă video**] : călătorie virtuală în absolut / un film de Anca Damian ; vocile actorilor Ion Caramitru, Adrian Pintea, Dan Condurache. - [S.l.] : Ed. Video, 2000. -1 casetă video în cutie plastică 62.25.

Bibliotecile și accesul liber la informație : simpoz. șt. (1996; Bălți)

Bibliotecile și accesul liber la informație [**Casetă audio**] : Simpoz. șt., Bălți, 1996 / Bibl. Șt. Univ. ; Bibl. Municipală. - Bălți : [S.n.], 1996. - P.1-3, 1996. - 1 casetă audio, mono, în cutie plastică 6.00.

documente oficiale

Republica Moldova. Constituția Republicii Moldova cu modificări la data de 25 iulie 2003. - Ch. : Cartea S.A., 2003. - 64 p. - ISBN 9975-9707-5-3

anale științifice

Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Analele științifice ale Academiei Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova. Seria : Drept privat / Acad. „Ștefan cel Mare” a MAI ; Catedra Drept privat ; col. de red. : Igor Trofimov [et al.] ; coord. : Andrei Guștiuc. - Ch.

Nr. 1, 2003. - 87 p. : tab. - Bibliogr. ascunsă. - ISBN 9975-930-78-6 : Fără preț.

DESCRIERE ANALITICĂ

Descrierea analitică, este „descrierea unui capitol dintr-o monografie sau a unui articol dintr-un serial”. Obiectul descrierii analitice constituie doar o parte dintr-un întreg, indicându-se în mod obligatoriu sursa gazdă. Acestea pot fi articolele sau părți componente ale unor cărți, articole din publicații periodice, anale.

Articole din culegeri:

Botez, L. N.

Anotimpurile / L. N. Botez // Pașca, Eugenia-Maria. Fiecare copil are nevoie de educație muzicală. – Iași : Didactică și pedagogică. - 2008. - P. 22.

Paragraf, capitol

Zorzoliu, Ileana-Raluca.

Caracteristica populației din mediul rural / Ileana-Raluca Zorzoliu // Politici economice și sociale pentru dezvoltarea populației din zonele rurale. - București : Ed. Universitaria, 2011. - P. 45-77.

Din anale

Carabenciov, Rafaela.

Evoluția concertului instrumental pînă în primele decenii ale secolului XX / Rafaela Carabenciov // An. Univ. de Vest din Timișoara. Ser. „Muzică”. - Timișoara, 2009. - P. 11-15.

Din materialele conferințelor științifice:

Tașcău, Marian.

Radiografierea interrelațiilor umane / Marian Tașcău // Preocupări contemporane ale științelor socio-umane : Materialele Conf. Intern., Ch., 1-2 oct. 2009. - Ch. - 2010. - P. 274-285.

Articole din reviste și ziare:

Gagauz, Olga.

Modelarea statistică și analiza nupțialității populației din Republica Moldova / Olga Gagauz // Revista de Filozofie, Sociologie și științe Politice . - 2010. - Nr 1. - P. 39-48.

Malachi, Maria.

Lectura - necesitate indispensabilă în dezvoltarea potențialului intelectual al copilului / Maria Malachi, Lucia Railean // Învățătorul modern. - 2011. - 12 iul. - P. 19-23.

Prelucrarea analitică și sintetică a informației:

Adnotări. Referate. Rezumate (Abstracte)

Adnotarea este un proces de prelucrare analitică și sintetică a informației, avînd drept scop redarea concisă a conținutului documentului. Adnotarea ajută celui interesat să decidă dacă lucrarea corespunde nevoilor de informare. Adnotarea trebuie să evidențieze cele mai importante momente din conținutul unui sau altui document. Este un proces destul de complicat care cere timp, energie intelectuală pentru a analiza și generaliza informația ce se conține în documente.

Referatul unui document este prescurtarea acestuia cu omiterea unui număr mare sau mai mic de amănunte, păstrînd sensul și unitatea originalului.

Referatele trebuie să urmărească pe cît este de posibil o ordine de expunere, uniformă, redînd scopul lucrării, metodele de lucru și mijloacele folosite, rezultatele obținute (definiția Federației Internaționale de Documentare).

Etapale de întocmire a referatului : studierea documentului, lectura minuțioasă, analiza profundă.

Rezumatul (abstractul) - prezentarea prescurtată a conținutului unui document ținînd seama de structura acestuia. Rezumatul analitic reprezintă documentul sub o formă prescurtată a conținutului documentului, fără un punct de vedere critic. Rezumatul de autor este întocmit de autorul lucrării și, de regulă, însoțește documentul integral.

Întrebări pentru evaluare

1. Definiți conceptul de „document”.
2. Când a fost tipărită prima carte în Moldova?
3. Numiți categoriile de documente audiovizuale.
4. Care sînt zonele de descriere bibliografică a unei cărți?
5. Ce este ISBN? Din ce este format?
6. Definiți CIP-ul?
7. Ce înseamnă descriere analitică?
8. De ce este necesară prelucrarea analitică și sintetică a informației?
9. Adnotări și referate: deosebiri și analogii.
10. Care sînt etapele de întocmire a unui referat?

Referințe bibliografice

1. Informare și documentare. Statistici internaționale de bibliotecă (ISO 2789:2006, IDT) / Inst. Naț. de Standardizare și Metrologie (INSM) ; Standard Moldovean. - Ed. oficială. - Ch. : INSM, 2009. - 51 p.
2. ГОСТ 7.1.-2003. Библиографическая запись. Библиографическое описание: Общие требования и правила составления. Изд. официальное. М. : ИПК Изд-во стандартов, 2004. – 86 с.
3. Библиографическое описание и ссылки. Правила сокращения слов и словосочетаний на иностранных языках : ГОСТ ИСО 832 - Межгосударственный стандарт. - изд. официальное. – Минск : ИПК Изд-во стандартов, [200-?]. – 90 с.
4. Standardul interstatal GOST 7.1-03- ``Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică. Cerințe generale și reguli de alcătuire`` [prezentare] / Bibl. Șt. a Univ. de Stat ``Alecu Russo`` din Bălți ; realizatori : Lina Mihăița. – Bălți, 2001.
6. ANGHELESCU, Hermina. Reviste în format electronic - o alternativă la revistele tradiționale? In: *Rev. Bibliotecii Naționale*. 2001, nr. 2, pp. 36-38.
7. COZONAC, Renata. O nouă viziune asupra sistemului ISBN și ISMN. In: *Magazin bibliologic*. 2007, nr. 1, pp. 42-45.
8. OLTEANU, Virgil. *Din istoria și arta cărții: lexicon: vademecum pentru editori, ziariști, tipografi, bibliotecari, librari, documentariști, arhiviști, muzeografi, profesori și studenți*. București : Ed. Enciclopedică, 1992. 400 p.
9. REGNEALĂ, Mircea. *Dicționar explicativ de biblioteconomie și știința informării* : în 2 vol. Ed. a 2-a. București : Fabr, 2001. Vol. 1. 409 p. ; Vol. 2. 415 p.
10. REGNEALĂ, Mircea. *Studii de biblioteconomie*. Constanța : Ex Ponto, 2001. 388 p. ISBN 973-8227-02-X
11. SIMIONESCU, Dan, Gheorghe BULUȚĂ. *Scurtă istorie a cărții românești*. București : Demiurg, 1994. 126 p.
12. STANCIU, Ilie. *Călătorie în lumea cărții*. București : Ed. Didactică și Pedagogică, 1970. 318 p.
13. STOICA, Ion. *Informație și cultură* : sinteze, reflecții, atitudini. București : Ed. Tehnică, 1997. 227 p.
14. STOICA, Ion. Rigoarele și valențele bibliografiei analitice. In : *Biblioteca*. 2004, nr. 11-12, pp. 364-365.
15. ȘINCAI, Ana. *Informație și comunicare. Informarea documentară - o disciplină în expansiune*. București : Paralela 45, 2000. 198 p. ISBN 973-593-188-5
16. TÎRZIMAN, Elena. Documentul electronic. O încercare de definire. In: *Biblioteca*. 2003, nr. 3, pp. 79- 80.

Formator:
Elena ȚURCAN, bibliotecar
elturcan@gmail.com

Bălți, 2015